Tisková zpráva

Zemětřesení na Haiti: potřeba koordinace pomoci a dlouhodobého plánu obnovy

Po přerušení plenárního zasedání v zájmu dokončení slyšení zbývajících kandidátů na komisaře se dnes poslanci v první řadě zabývali dramatickou situací na Haiti, v níž se tato země ocitla v důsledku ničivého zemětřesení 12. ledna. Zdůraznili přitom, že je zapotřebí, aby pomoc, k níž EU vyzvala, dorazila na místo co nejdříve a aby na obnovu této země mezinárodní společenství vynaložilo veškeré úsilí.

Rozpravu zahájila vysoká představitelka EU pro zahraniční věci baronka Catherine Ashtonová, která ve svém prvním vystoupení v EP ve své nové roli poslancům vysvětlila, že "požádala o tuto rozpravu, aby je informovala o rozsahu tohoto příšerného politického a humanitárního neštěstí. "Naším cílem je ulehčit útrapy a aktivně podpořit dlouhodobou obnovu této země," zdůraznila ve svém vystoupení. Ministři zahraničí se včera na mimořádném setkání dohodli vyčlenit na humanitární pomoc 122 milionů eur a 100 milionů eur pak na ostatní pomoc. EU pomocí svých různých nástrojů na dlouhodobou pomoc poskytne celkem 200 milionů eur.

"Jde o obrovskou pomoc v krátkém čase. V současné době není až takovým problémem peníze sehnat, ale spíše je dostat tam, kam je třeba," prohlásila Ashtonová a oznámila, že Rada se bude situací na Haiti zabývat opět v pondělí 25. ledna a pravděpodobně rozhodne vyslat do Port-au-Prince evropské policejní jednotky.

"EU zareagovala rychle," prohlásila a vysvětlila, že ona sama se "po poradě s generálním tajemníkem OSN rozhodla nejet na Haiti okamžitě, protože by tak jen zabírala místo v letadle". Ještě tento týden však navštíví Spojené státy, aby se s americkou administrativou a OSN domluvila na koordinaci pomoci.

Komisař de Gucht

"Nejde jen o to, zachránit lidské životy, ale také zemi jako takovou," prohlásil evropský komisař pro rozvoj a humanitární pomoc Karel de Gucht. Poukázal přitom na skutečnost, že "pokud jde o následky, je rozsah této katastrofy naprosto bezprecedentní". Postiženy jsou však také mezinárodní organizace, v důsledku čehož "záchranné operace nepostupují tak rychle, jak bychom si přáli". V souvislosti s nimi je pak podle de Guchta v prvé řadě zapotřebí řešit "enormní humanitární potřeby", ať už jde o lékařskou pomoc, sanitární situaci, potraviny, přístřeší, čištění vody, logistickou podporu, nemocnice či kapacity pro vyhledávání a záchranu osob, aby se zabránilo dalším komplikacím, jako například vypuknutí epidemie cholery.

Vzhledem k tomu, že zde byla zdemolována většina budou a narušena byla i základní struktura státu, vyšle sem EU odborníky, kteří vyhodnotí základní potřeby Haitského státu s cílem zorganizovat logistiku a koordinovat mezinárodní úsilí. Kromě toho je však zapotřebí začít již nyní připravovat plán obnovy země a řešit tak situaci i poté, co odejdou záchranné týmy.

Pokud jde o finanční pomoc, EU poskytne na humanitární pomoc 130 milionů eur (77 milionů eur jsou přitom zcela nové peníze, o které byla tato pomoc navýšena),100 milionů eur bylo vyčleněno na budování institucí (v tomto případě byly prostředky dodatečně navýšeny o 55 milionů eur) a 200 milionů půjde na dlouhodobou obnovu. Na případném navýšení i této

Tiskové oddělení
Ředitelství pro sdělovací prostředky
Ředitel - mluvčí : Jaume DUCH GUILLOT
Reference No.: 20100119IPR67605
Press switchboard number (32-2) 28 33000

pomoci je zapotřebí se ještě domluvit se členskými státy. Do jednání o obnově Haiti je pak podle de Guchta nezbytné zapojit také sousední Dominikánskou republiku, aby nedošlo k příliš velkému tlaku na hraniční přechody.

Politické skupiny

Gay Mitchell (EPP, IE) jménem největší parlamentní frakce evropských lidovců uvítal plán komisaře de Guchta navštívit Haiti i Dominikánskou republiku a následně o své cestě informovat členy výboru EP pro rozvoj. EU je největším poskytovatelem humanitární pomoci na světě, proto je podle Mitchella "škoda, že na rozdíl od jednotlivých států zde zatím není vidět". Evropská unie by podle něj měla zřídit zvláštní "týmy, které by rotovaly a přijely kamkoli, kde to bude zapotřebí".

Podle zástupkyně socialistů Lindy McAvan (S&D, UK) "je to skutečná tragédie," neboť 75 % zdejší populace už tak žilo na pokraji chudoby. A teď to podle ní bude ještě horší. Ocenila však skutečnost, že navzdory krizi se pořádají sbírky a lidé posílají peníze. EU by pak podle ní mohla svou pomoc navýšit. V případě tsunami se EU již přesvědčila o důležitosti pomoci a "není přitom vůbec důležité, pod jakou vlajkou. Hlavní je, aby vůbec dorazila," zdůraznila Mc Avan. S poukazem na mezinárodní dluh Haiti pak vyzvala k jeho odpuštění, neboť "nemá cenu, aby se Haiti pomáhalo a to pak bylo stovky let zadluženo."

Liam Aylward (ALDE, IE) jménem frakce liberálů připomněl "nezměřitelné utrpení lidí" v této zemí, přičemž počet obětí neustále stoupá. "Problémy s byrokracií jasně narušují rozdělování pomoci, což má v praxi vážné následky," prohlásil. Nyní je podle něj zapotřebí "zabránit chaosu, tedy poskytnou komplexní pomoc a efektivně ji koordinovat". Solidarita a štědrost občanů EU je přitom podle něj "obrovská. EU coby globální lídr se musí řádně zhostit své odpovědnosti a pokračovat v obnově země i poté, co se vypnout kamery," vyzval.

Podle Evy Joly (Zelení/EFA), předsedkyně Výboru EP pro rozvoj, tato krize "překonává všechny předchozí krize. Je těžké najít ta správná slovy, když chceme vyjádřit postiženým rodinám, jak moc s nimi soucítíme," uvedla. Dále poukázala na hospodářskou situaci této země, které byla v 70. letech téměř soběstačná a vlastní zemědělskou produkcí schopna z 80% pokrýt své potřeby. "Mezinárodní instituce zaujaly k Haiti špatný postoj a oslabili její hospodářství," prohlásila. Mezinárodní pomoc pak podle ní "bude efektivní, pouze pokud jim nebudeme vnucovat naše vlastní priority". Výši pomoci pak srovnala se 155 miliardami dolarů, které Wall Street a americké banky chtějí vyplatit "pár tisícům lidí", kteří pracují v bankovnictví. "Dlužíme Haiti pomoc, aby mohli sami využívat své zdroje," prohlásila.

Nirj Deva (ECR, UK) je pak přesvědčen, že "pokaždé, když dojde ke katastrofě či ke krizi, nás to zaskočí a nachytá nepřipravené". Vyzval přitom k vytvoření globální záchranné operaci, která by mohla zasáhnout kdykoli a kdekoli tam, kde by bylo zapotřebí.

Podle Patricka Le Hyarice (GUE/NGL, FR) je nezbytné "navýšit mezinárodní pomoc Haiti a doručit sem evropské potravinové přebytky". EP pak musí také prosazovat okamžité odpuštění mezinárodního dluhu Haiti, které "nesmí být hračkou mezinárodních supervelmocí jako USA".

Fiorello Provera (EFD, IT) označil za "nemožné efektivně poskytnou pomoc, aniž by zde existovaly minimální bezpečnostní standardy pro humanitární pracovníky". Jinak těžké řádně rozdělovat materiál. Štědrost veřejných i soukromých dárců přitom podle něj "byla zrazena" a nedostala se k těm, co ji potřebují. Je zcela nezbytné "zabránit rozkrádání pomoci, o to spíš tam, kde vysoká míra korupce".

Podle Nicka Griffina (nezařazení, UK) je "tragédie na Haiti je šokující". Jak prohlásil, vzdá se na podporu Haiti svého denního finančního příspěvku a doufá, že tak učiní i všichni další britští poslanci EP.

Z českých poslanců v rozpravě vystoupil Edvard Kožušník (ECR), podle kterého není pochyb o tom, že jde o "největší tragédii za posledních 200 let". Jménem České republiky i frakce ECR pak lidem na Haiti vyjádřil soucit a účast. EU, která je podle Kožušníka nekoordinovaná a neschopná, pak označil za "čtyřhlavého draka", který zaspal. "Kdo však nezaspal, jsou občané, kteří dnes a denně poskytují svou finanční a materiální pomoc," prohlásil.

Závěrečné prohlášení baronky Ashtonové

"Chápu vaši frustraci a pocit bezmoci; chápu co vás trápí," prohlásila na závěr Ashtonová. V reakci na výtky, jež zazněly v souvislosti s viditelností a koordinací mezinárodní pomoci, pak uvedla, že "je pravda, že USA jsou Haiti blíže, o tom není pochyb. My ale s USA úzce spolupracujeme. Jednali jsme co nejrychleji a USA k tomu významnou měrou přispěly".

"Nezapomínejme, že je to vůbec poprvé, co Rada a Komise zmobilizovaly prostředky na řešení této krize," vyzvala poslance a připomněla jim, že na výzvu EU zareagovalo 21 členských států, které přispěchaly s konkrétní pomocí v podobě vyhledávacích a záchranných týmů, mobilních nemocnic a zařízení na čištění vody.

Kontakt :

Jitka POLÁŠKOVÁ
CS
Tisková atašé pro česká média
E-mail: Tisk-CS@europarl.europa.eu
BXL: (+32) 2 28 31056
STR: (+33) 3 881 73477
PORT: (+32) 498 98 32 80